

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē sundarakāṇḍē

॥ saptasāṣṭitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptasāṣṭitamah sargaḥ ॥

hanumatā śrīrāmaṃ prati sītāsandēśasya śrāvaṇam

ēvamuktastu hanumān
rāghavēṇa mahātmanā |
sītāyā bhāṣitam sarvaṃ
nyavēdayata rāghavē || 5.67.1 ||

idamuktavatī dēvī
jānakī puruṣarṣabha |
pūrvavṛttamabhijñānaṃ
citrakūṭē yathātatham || 5.67.2 ||

sukhasuptā tvayā sārdhaṃ
jānakī pūrvamutthitā |
vāyasaḥ sahasōtpatya
vidadāra stanāntaram || 5.67.3 ||

paryāyēṇa ca suptastvaṃ
dēvyaṅkē bharatāgraja |
punaśca kila pakṣī sa
dēvyā janayati vyathā || 5.67.4 ||

tataḥ punarupāgamya
 vidadāra bhṛśaṃ kila |
 tatastvaṃ bōdhitastasyāḥ
 śōṇitēna samukṣitaḥ || 5.67.5 ||

vāyasēna ca tēnaivaṃ
 satataṃ bādhyamānaya |
 bōdhitāḥ kila dēvyā tvam
 sukhasuptaḥ parantapa || 5.67.6 ||

tāṃ ca drṣṭvā mahābāhō
 dāritāṃ ca stanāntarē |
 āśīviṣa iva kruddha -
 statō vākyaṃ tvamūcivān || 5.67.7 ||

nakhāgraiḥ kēna tē bhīru
 dāritaṃ vai stanāntaram |
 kaḥ krīḍati sarōṣēṇa
 pañcavaktrēṇa bhōginā || 5.67.8 ||

nirīkṣamāṇaḥ sahasā
 vāyasaṃ samudaikṣathāḥ |
 nakhaiḥ sarudhiraistīkṣṇai -
 stāmēvābhimukhaṃ sthitam || 5.67.9 ||

sutaḥ kila sa śakrasya
 vāyasaḥ patatāṃ varaḥ |
 dharāntaragataḥ śīghraṃ
 pavanasya gatau samaḥ || 5.67.10 ||

tatastasmin mahābāhō
 kōpasaṃvartitēkṣaṇaḥ |
 vāyasē tvam vyadhāḥ krūrāṃ
 matiṃ matimatāṃ vara || 5.67.11 ||

sa darbhasaṃstarād grhya
 brahmāstrēṇa nyayōjayah |
 sa dīpta iva kālāgni -
 rjajvālābhimukhaṃ khagam || 5.67.12 ||

sa tvam pradīptaṃ cikṣēpa
 darbhaṃ taṃ vāyasaṃ prati |
 tatastu vāyasaṃ dīptaḥ
 sa darbhō'nujagāma ha || 5.67.13 ||

bhītaiśca samparityaktaḥ
 suraiḥ sarvaiśca vāyasaḥ |
 trīn lōkān samparikramya
 trātāraṃ nādhigacchati || 5.67.14 ||

punarapyāgatastatra
 tvatsakāśamarindama |
 tvam taṃ nipatitaṃ bhūmau
 śaraṇyaḥ śaraṇāgatam || 5.67.15 ||

vadhārhamapi kākutstha
 kṛpayā paripālayaḥ |
 mōghamastraṃ na śakyaṃ tu
 kartumityēva rāghava || 5.67.16 ||

bhavāṃstasyākṣi kākasya
hinasti sma sa dakṣiṇam |
rāma tvāṃ sa namaskṛtya
rājñō daśarathasya ca || 5.67.17 ||

visṛṣṭastu tadā kākah
pratipēdē svamālayam |
ēvamastravidāṃ śrēṣṭhaḥ
sattvavāñchīlavānapi || 5.67.18 ||

kimarthamastraṃ rakṣaḥ su
na yōjayasi rāghava |
na dānavā na gandharvā
nāsurā na marudgaṇāḥ || 5.67.19 ||

tava rāma raṇē śaktā -
stathā pratisamāsitum |
tava vīryavataḥ kaści -
nmayi yadyasti sambhramaḥ || 5.67.20 ||

kṣipraṃ suniśitairbāṇai -
rhanyatāṃ yudhi rāvaṇaḥ |
bhrāturādēśamājñāya
lakṣmaṇō vā parantapaḥ || 5.67.21 ||

sa kimarthaṃ naravarō
na māṃ rakṣati rāghavaḥ |
śaktau tau puruṣavyāghrau
vāyvagnisamatējasau || 5.67.22 ||

surāṇāmapi durdharṣau
 kimarthaṃ māmupēkṣataḥ |
 mamaiva duṣkṛtaṃ kiñci -
 nmahadasti na saṃśayaḥ || 5.67.23 ||

samarthau sahitau yanmāṃ
 na rakṣētē parantapau |
 vaidēhyā vacanaṃ śrutvā
 karuṇaṃ sādhubhāṣitam || 5.67.24 ||

punarapyahamāryāṃ tā -
 midam vacanamabruvam |
 tvacchōkavimukhō rāmō
 dēvi satyēna tē śapē || 5.67.25 ||

rāmē duḥkhābhibhūtē ca
 lakṣmaṇaḥ paritapyatē |
 kathañcid bhavatī drṣṭā
 na kālaḥ pariśōcitum || 5.67.26 ||

asmin muhūrtē duḥkhānā -
 mantaṃ drakṣyasi bhāmini |
 tāvubhau naraśārdūlau
 rājaputrau parantapau || 5.67.27 ||

tvaddarśanakṛtōtsāhau
 lañkāṃ bhasmīkariṣyataḥ |
 hatvā ca samarē raudraṃ
 rāvaṇaṃ sahabāndhavam || 5.67.28 ||

rāghavastvāṃ varārōhē
 svapurīṃ nayitā dhruvam |
 yat tu rāmō vijānīyā -
 dabhiññānamaninditē || 5.67.29 ||

prītisañjananaṃ tasya
 pradātuṃ tat tvamarhasi |
 sābhivīkṣya diśaḥ sarvā
 vēṅyudgrathanamuttamam || 5.67.30 ||

muktvā vastrād dadau mahyaṃ
 maṇimētaṃ mahābala |
 pratigrhya maṇiṃ dōrbhyāṃ
 tava hētō raghupriya || 5.67.31 ||

śirasā sampraṇamyainā -
 mahamāgamanē tvarē |
 gamanē ca kṛtōtsāha -
 mavēkṣya varavarṇinī || 5.67.32 ||

vivardhamānaṃ ca hi mā -
 movāca janakātmajā |
 aśrupūrṇamukhī dīnā
 bāṣpagadgadabhāṣiṇī || 5.67.33 ||

mamōtpatanasambhrāntā
 śōkavēgasamāhatā |
 māmuvāca tataḥ sītā
 sabhāgyō'si mahākapē || 5.67.34 ||

yad drakṣyasi mahābāhuṃ
 rāmaṃ kamalalōcanam |
 lakṣmaṇaṃ ca mahābāhuṃ
 dēvaraṃ mē yaśasvinam || 5.67.35 ||

sītayāpyēvamuktō'ha -
 mabruvaṃ maithilīṃ tathā |
 pṛṣṭhamārōha mē dēvi
 kṣipraṃ janakanandini || 5.67.36 ||

yāvattē darśayāmyadya
 sasugrīvaṃ salakṣmaṇam |
 rāghavaṃ ca mahābhāgē
 bhartāramasitēkṣaṇē || 5.67.37 ||

sābravīnmāṃ tatō dēvī
 naiṣa dharmō mahākapē |
 yattē pṛṣṭhaṃ siṣēvē'haṃ
 svavaśā haripuṅgava || 5.67.38 ||

purā ca yadahaṃ vīra
 sprṣṭā gātrēṣu rakṣasā |
 tatrāhaṃ kiṃ kariṣyāmi
 kālēnōpanipīḍitā || 5.67.39 ||

gaccha tvaṃ kapiśārdūla
 yatra tau nṛpatēḥ sutau |
 ityēvaṃ sā samābhāṣya
 bhūyaḥ sandēṣṭumāsthītā || 5.67.40 ||

hanūman siṃhasaṅkāśau
 tāvubhau rāmalakṣmaṇau |
 sugrīvaṃ ca sahāmātyaṃ
 sarvān brūyā anāmayam || 5.67.41 ||

yathā ca sa mahābāhu -
 rmāṃ tārāyati rāghavaḥ |
 asmād duḥkhāmbusaṃrōdhāt
 tat tvamākhyātumarhasi || 5.67.42 ||

idaṃ ca tīvraṃ mama śōkavēgaṃ
 rakṣōbhirēbhiḥ paribhartsanaṃ ca |
 brūyāstu rāmasya gataḥ samīpaṃ
 śivaśca tē'dhvāstu haripravīra || 5.67.43 ||

ētat tavāryā nṛpa saṃyatā sā
 sītā vacaḥ prāha viśādapūrvam |
 ētacca buddhvā gaditaṃ yathā tvam
 śraddhatsva sītāṃ kuśalāṃ samagrām || 5.67.44 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 sundarakāṇḍē saptaśaṣṭitamahaḥ sargaḥ ||